

Suomen anesthesiologi yhdistyksen (SAY) sekä anestesiologian ja tehohoidon professorien kannanotto luonnoksesta: Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutustarpeen tarvearvio vuoteen 2035

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt otsikossa mainitusta luonnoksesta kommentteja tehtäväksi sähköisellä lausuntolomakkeella. SAY ja erikoisalan professorit ovat antaneet sähköiset lausunnot tämän yhteisen kirjallisen vastineen lisäksi.

Kysely erikoislääkäritarpeesta suoritettiin sähköisenä kyselynä alan koulutusvastaaville ja asiantuntijoille lokakuussa 2018.

Anestesiologian ja tehohoidon osalta erikoislääkäreiden tarpeen arvioidaan *vähenevän* 5 % vuodesta 2018 vuoteen 2035. Perusteluissa mm. muuttuvan työaikalain, leikkausten keskittämisen ja osa-aikatyön lisääntymisen arvioidaan vaikuttavan merkittävästi anestesia- ja teholääkäreiden tarpeeseen. Olemme asiasta samaa mieltä, mutta meidän käsityksemme mukaan anestesia- ja teholääkäreiden tarve lisääntyy eikä ainakaan missään tapauksessa vähene.

Selvityksen mukaan vuonna 2035 tarvitaan kaikkia erikoislääkäreitä yhteensä 73 % enemmän vuoteen 2018 verrattuna. Anestesia- ja teholääkärit toimivat kiinteässä yhteistyössä muiden operatiivisten alojen ja useimpien konservatiivisten alojen kanssa. Selvitys ennustaa kasvua lähes kaikille yhteystyökumppaneillemme (mm GE-kirurgia +16 %, ortopedia ja traumatologia +27 %, plastiikkakirurgia + 15 %, käsikirurgia +30 %, lastenkirurgia +43 %, suu- ja leukakirurgia +165 %, sydän- ja rintaelinkirurgia +70 %, urologia +16 %, naistentaudit ja synnytykset +31 %, radiologia +18 %, kardiologia +110 %). Yhteistyötahojemme toiminnan lisääntyminen tulee tarkoittamaan myös anestesiapalveluiden ja tehohoidon tarpeen lisääntymistä. Yhteistyötahomme eivät pysty toteuttamaan kasvuun jollei myös anestesia- ja tehopalveluiden saatavuus kasva samassa suhteessa.

Muuttuva työaikalaki vähentää 24 tunnin työvuoroja ja tulee lisäämään anestesia- ja teholääkäreiden tarvetta päivystävissä yksiköissä. Keskittäminen vähentää sellaisten työpisteiden määrää, joissa anestesia- ja teholääkärit työskentelevät, mutta yhteistyötahojemme kasvu lisää anestesia- ja teholääkäreiden kokonaismäärän tarvetta. Lisääntyvä osa-aikatyö on päivystysvaltaisella alalla tulevaisuuden realiteettia ja se tulee lisäämään erikoislääkäreiden tarvetta. Erikoisalamme lääkärien tarvetta lisää myös väestön ikääntyminen, tehohoidon kehittyminen sekä leikkaussalin ulkopuolisten toimenpiteiden lukumäärän lisääntyminen.

SAY ja erikoisalan professorit haluavat ilmaista huolensa raportin päätelmistä kohdistuen erikoisalaamme. Anestesia- ja teholääkäreiden tarve ei vähene vuosien 2018 ja 2035 välillä. Vastoin tarvearvion antamaan kuvaa anestesiologian ja tehohoidon erikoisalalla vallitsee jatkuva erikoislääkäripula, joka on sitä vaikeampi, mitä kauemmaksi siirrytään pääkaupunkiseudulta. Raportin lukuja ei tule käyttää arvioimaan koulutettavien määrää erikoisalallemme.

Merja Vakkala
Suomen Anestesiologiyhdistyksen puheenjohtaja

Klaus Olkkola
Professori, Helsingin Yliopisto

Ari Uusaro
Professori, Itä-Suomen Yliopisto

Seppo Alahuhta
Professori, Oulun Yliopisto

Arvi Yli-Hankala
Professori, Tampereen Yliopisto

Teijo Saari
Apulaisprofessori, Turun Yliopisto